

Scénář k rozhlasové reportáži – Jan Jech, ZŠ Běchovice

Pan Jan Jech vyrůstal v Běchovicích, kde žije dodnes. Jeho rodina ani on sám se politicky neangažovali, ale i tak pro něj významné historické události nezůstaly bez povšimnutí. V roce 1968 bylo panu Jechovi 14 let a toto jsou jeho vzpomínky na srpnové události.

„V roce 1968 jsme byli ve Stráži pod Ralskem, kde v noci prostě jsme se vzbudili a slyšeli jsme rachot tanků. Můj táta, protože byl vojákem, tak říkal, že to je v pohodě, že jedou kluci na cvičení, protože tam je vojenskej prostor hned vedle. Bohužel asi 5 hodin, nás vzbudila paní domácí s tím, že je průšvih a že se teda něco děje. Takže jsme vůbec nevěděli, co se děje, tak jsme poslouchali rádio a potom jsme asi 3 dny čekali, než přijel firemní autobus, který nás odvezl zpátky do Prahy.“

Takový návrat z dovolené musel být náročný, plný nejistoty a otázek, na které nikdo neznal odpověď.

„Ta cesta byla docela zajímavá z toho důvodu, že vlastně bylo celou dobu ticho. Nikdo nevěděl, co se bude dít. Přijeli jsme do Prahy a vyhodili nás před fabrikou.“

Když se Jechovi po dlouhém čekání na vhodný spoj dostali do Běchovic, jejich první cesta vedla do obchodu. Tam už se jejich sousedé připravovali na všechny možné alternativy vývoje situace.

„Tady byla taková panika v obci. Lidé, kteří v té době ještě pamatovali válku, věděli, že když se něco semele, tak je potřeba mít doma nějaké zásoby. Tudíž všichni lidi šli nakupovat, 10 kilo mouky, cukr, rýže, věci, které vydrží, a všechno se kupovalo po balících.“

Nákupní horečka brzy pominula, například rodina Jechových z velkého nákupu vyžila celý měsíc. Co nepominulo, byla přítomnost sovětských vojáků, se kterou mnoho obyčejných lidí nesouhlasilo.

„V podstatě nápisy byly všude po celé republice a tady byl nápis: „udu domů“ (jděte domů), a ten byl na celé statecké zdi, v podstatě od Office centra až přes celou tu budovu Osmičku. Všude byl obrovský nápis "jděte domů", ten byl potom zamalován, ale pořád se objevoval, a to neměli rádi.“

Oproti dnešní době, kdy jsou nápisy na zdech běžné, v srpnu 1968 to byl v podstatě politický čin. A k nalezení běchovického autora směřovaly jisté indicie.

„Ten nápis pravděpodobně udělal někdo starší než já. Možná to byli moji spolužáci o jeden ročník starší, kteří měli za třídní paní učitelku, co učila ruštinu. Myslím, že jim v tom mohla pomoci.“

Srpnové události Jana Jecha posunuly z dětství do dospělosti, protože mu ukázaly, že není nic jisté, a nikdo nevíme, co se může stát v dalších hodinách či dnech.